

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Кафедра публічного управління та публічної служби

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з навчально-педагогічної роботи
Ідентифікаційний код 04041405
І.С. Чорнодід
“30” червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи національної безпеки

підготовки бакалаврів
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма **Публічне управління та адміністрування**

Факультет **Юридичний**
(назва факультету)

Київ – 2025

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи національної безпеки» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалаври» за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Розробники: Ліпкан В.А., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
Маломуж М.Г. професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики

Погоджено:

Гарант освітньої програми

 Я.В. Качан

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри публічного управління та публічної служби

Протокол від «23» червня 2025 року № 11

Завідувач кафедри публічного управління та публічної служби

 Я.В. Качан

«23» червня 2025 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

Декан юридичного факультету

 Я.В. Журавель

«25» червня 2025 року, протокол № 10

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол від «30» червня 2025 року № 10

Голова

 І.С. Чорнодід

«30» червня 2025 року

© АПСВТ, 2025 рік

© Ліпкан В.А., 2025 рік

© Маломуж М.Г., 2025 рік

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин та туризму» від 12 червня 2025 року, Протокол №11, освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня підготовки за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1.1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: D4 Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальні завдання - (назва): Завдання з модульного контролю		Семестр	
Загальна кількість годин – 90/90		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 60 Тижневих годин для заочної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 72	Освітній ступінь: бакалавр	14 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		60 год.	7 2 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: екзамен	

1.2 Пояснювальна записка

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знань і вмінь, необхідних для вирішення завдань у сфері державного управління, зокрема в умовах воєнного часу.

Предметом навчальної дисципліни є державна політика у сфері безпеки, діяльність державних органів та сектору оборони.

Мета навчальної дисципліни: є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про систему забезпечення національної безпеки України, її правові засади та механізми захисту національних інтересів.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Основи національної безпеки» є – набуття теоретичних знань у сфері національної безпеки України; формування у здобувачів основ стратегічного мислення та методичних підходів для роботи з документами, які стосуються аспектів національної безпеки України; набуття навичок моніторингу безпекового середовища, ідентифікації потенційних загроз та оцінки їхнього впливу на державне управління; формування здатності здійснювати самостійний пошук та узагальнення інформації про стан національної безпеки з використанням сучасних технологій та методів.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Основи національної безпеки» є складовою частиною циклу фундаментальних дисциплін для підготовки здобувачів освіти за спеціальністю «публічне управління та адміністрування». Вивчення курсу передбачає систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів:

- Адміністративне право;
- Публічне управління та адміністрування;
- Кібербезпека.

2. Результати навчання

Навчання дисципліні забезпечує внесок у формування таких програмних компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки бакалаврів:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, європейської спрямованості розвитку України, необхідність його сталого соціального розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в умовах трансформацій, кризових явищ та повоєнного відновлення.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема у сфері соціального розвитку та публічного управління..

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності), зокрема у сфері соціального розвитку та публічного управління.

Спеціальні (Фахові) компетентності (СК)

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів, у тому числі у сфері надання публічних і соціальних послуг.

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності, з урахуванням потреб соціальної сфери та пріоритетів сталого розвитку.

ФК12. Здатність до планування проблем розвитку територій з урахуванням специфіки повоєнного відновлення соціального розвитку та європейської інтеграції України.

Програмні результати:

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування, зокрема у соціальній сфері.

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування, з урахуванням європейської спрямованості розвитку України.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема у сфері соціальної політики.

ПРН9. Знати основи електронного врядування.

ПРН10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

ПРН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН17. Уміти враховувати особливості планування розвитку та повоєнного відновлення територій, зокрема у контексті соціального розвитку та європейської інтеграції України.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія, методологія та державні інститути безпеки.

Тема 1. Теоретико-методологічні засади національної безпеки. У цій темі розглядаються базові поняття: що таке безпека, об'єкти та суб'єкти безпеки, а також національні інтереси. Вивчається еволюція поглядів на безпеку - від суто військового захисту кордонів до комплексного

благополуччя людини.

Тема 2. Національна безпека України в системі міжнародної безпеки. Аналіз місця України на світовій арені. Розглядаються структури колективної безпеки (ООН, НАТО, ОБСЄ), євроатлантичний курс України та вплив глобальних геополітичних процесів на стабільність держави. Аналізується шлях України до Альянсу та формування нових оборонних союзів і безпекових гарантій у Європі.

Тема 3. Державне управління та нормативно-правове забезпечення безпеки. Вивчення законодавчої бази: Конституції України, Закону «Про національну безпеку України» та Стратегії національної безпеки. Розподіл ролей між Президентом, РНБО, Верховною Радою та силовими структурами. Вивчення правового режиму воєнного стану: обмеження прав, повноваження військових адміністрацій, особливості функціонування економіки та логістики. Тема фокусується на здатності системи управління адаптуватися до екстремальних умов.

Змістовний модуль 2. Секторальна безпека та протидія сучасним загрозам.

Тема 4. Воєнна безпека та обороноздатність держави. Оцінка воєнних загроз, воєнна доктрина та реформування Збройних Сил України. Особлива увага приділяється досвіду відсічі збройній агресії та розбудові системи територіальної оборони. Аналіз повноважень органів, що входять до сектору: ЗСУ, СБУ, МВС, розвідка. Вивчається роль РНБО як координаційного центру та механізм цивільного демократичного контролю над силовими структурами.

Тема 5. Інформаційна та кібербезпека в епоху гібридних загроз. Тема охоплює захист критичної інфраструктури від хакерських атак, протидію дезінформації, пропаганді та маніпуляціям у медіапросторі. Розглядається концепція «гібридної війни».

Тема 6. Економічна та енергетична безпека як фундамент суверенітету. Вивчення здатності економіки протистояти внутрішнім та зовнішнім загрозам. Питання енергетичної незалежності, диверсифікації ресурсів та боротьби з корупцією як чинником дестабілізації.

Тема 7. Соціальна та екологічна безпека: людський вимір. Захист населення від природних та техногенних катастроф, питання демографії, охорони здоров'я та збереження ідентичності. Аналіз впливу війни на екологічний стан країни (екоцид).

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі			
		Л	П	ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	с.р .
Змістовий модуль 1. <i>Теорія, методологія та державні інститути безпеки</i>											
Тема 1. Теоретико-методологічні засади національної безпеки.	12	2	2			8	12	1	1		10
Тема 2. Національна безпека України в системі міжнародної безпеки.	12	2	2			8	12	1	1		10
Тема 3. Державне управління та нормативно-правове забезпечення безпеки.	12	2	2			8	13	2	1		10
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6			24	37	4	3		30
Змістовий модуль 2. <i>Секторальна безпеки та протидія сучасним загрозам</i>											
Тема 4. Воєнна безпека та обороноздатність держави.	12	2	2			8	13	2	1		10

<i>Тема 5. Інформаційна та кібербезпека в епоху гібридних загроз.</i>	15	2	3			10	14	2	2		10
<i>Тема 6. Економічна та енергетична безпека як фундамент суверенітету.</i>	15	2	3			10	14	1	1		12
<i>Тема 7. Соціальна та екологічна безпека: людський вимір.</i>	12	2	2			8	12	1	1		10
Разом за змістовим модулем 2	54	10	8			36	53	6	5		42
Усього годин	90	14	16			60	90	10	8		72

5. Теми семінарських занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Тема 1. Теоретико-методологічні засади національної безпеки.</i>	2	1
2	<i>Тема 2. Національна безпека України в системі міжнародної безпеки.</i>	2	1
3	<i>Тема 3. Державне управління та нормативно-правове забезпечення безпеки.</i>	2	1
4	<i>Тема 4. Воєнна безпека та обороноздатність держави.</i>	2	1
5	<i>Тема 5. Інформаційна та кібербезпека в епоху гібридних загроз.</i>	3	2
6	<i>Тема 6. Економічна та енергетична безпека як фундамент суверенітету.</i>	3	1
7	<i>Тема 7. Соціальна та екологічна безпека: людський вимір.</i>	2	1
	Разом	16	8

6. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРЗ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи здобувача.

Метою СРЗ є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до семінарських, практичних занять та виконання домашніх завдань;
- систематика вивченого матеріалу курсу та підготовка до поточного контролю;
- виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, написання есе за заданою тематикою, тощо).

№ з/п	Тема, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1.	Теоретико-методологічні засади національної безпеки. (робота з рекомендованою літературою та нормативно-правовими актами, підготовка до семінарського заняття: вивчити ЗУ «Про національну безпеку України»; ознайомитись зі Стратегією національної безпеки	8	10

	України; вміти розрізняти різні підходи до визначення національної безпеки (традиційний та сучасний); аналізувати об'єкти національної безпеки (людина і громадянин, суспільство, держава); класифікувати суб'єкти безпеки; окреслити складові елементи національної безпеки)		
2.	Національна безпека України в системі міжнародної безпеки. (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: вивчити поняття та рівні міжнародної безпеки (глобальна безпека, регіональна безпека, колективна безпека); опрацювати такі нормативно-правові акти, як – Хартія про особливе партнерство, Бухарестський саміт; вивчити поняття взаємо сумісності, річні національні програми; опрацювати інформацію щодо проміжних етапів вступу України до НАТО (спільні декларації про підтримку України, відмінність між «гарантіями безпеки» та «запевненнями в безпеці» на прикладі Будапештського меморандуму).	8	10
3.	Державне управління та нормативно-правове забезпечення безпеки. (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: визначити повноваження щодо керівництва обороною та видання директив; знати статус обласних, районних та місцевих військових адміністрацій; роль Ставки Верховного Головнокомандувача, як найвищого органу стратегічного керівництва силами оборони; визначити перелік прав, які можуть бути обмежені (відповідно до ст. 64 Конституції); вміти структурувати нормативну базу за юридичною силою (розуміти, які документи є базовими, а які уточнюючими; вивчити ст. ст. 17, 106, 107 Конституції України; ознайомитись із Статутом ООН та міжнародними конвенціями, які стосуються колективної безпеки та боротьби з тероризмом; опрацювати законодавство, що регулює кризові стани (ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» та ЗУ «Про правовий режим надзвичайного стану»); вивчити галузеве законодавство за видами безпеки, обрати декілька напрямків та опрацювати відповідні закони; визначити, які загрози законодавець вважає найнебезпечнішими на поточному етапі. Підготуватись до Модульного контролю 1).	8	10
4.	Воєнна безпека та обороноздатність держави. (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: вивчити основні поняття, а саме, воєнна доктрина, оборонний потенціал, стримування, збройна агресія та умови її стримування; знати ключові функції та завдання, вміти розрізняти функції ЗСУ, СБУ, РНБО та Міністерства оборони; проаналізувати систему управління; розуміти стандарти НАТО).	8	10
5.	Інформаційна та кібербезпека в епоху гібридних загроз. (робота з рекомендованою літературою, робота із додатковою літературою, підготовка до семінарського заняття: проаналізувати методи протидії дезінформації в медіа та соціальних мережах; роль Центру протидії дезінформації при РНБО; визначити об'єкти захисту та суб'єктів забезпечення захисту у сфері кібербезпеки).	10	10
6.	Економічна та енергетична безпека як фундамент суверенітету. (робота з рекомендованою літературою, робота із додатковою літературою, підготовка до семінарського заняття: вивчити структурні елементи економічної безпеки (фінансова, енергетична, продовольча та зовнішньоекономічна); визначити, що належить до критичної інфраструктури).	10	12

7.	Соціальна та екологічна безпека: людський вимір. (робота з рекомендованою літературою, робота із додатковою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись зі Стратегією людського розвитку, ЗУ «Про соціальні послуги»; проаналізувати досвід країн, що пережили кризи (наприклад, повоєнні); Підготуватися до Модуля 2).	8	10
	Разом	60	72

7. Контрольні заходи

Поточний контроль успішності засвоєнням здобувачами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час семінарських занять, оцінювання виконання здобувачами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння здобувачем певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу здобувачів. Підсумковий контроль здійснюється у формі *екзамену*.

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної форма навчання

Види роботи		Змістові модулі (бали)		Загалом
		Модуль I	Модуль II	
1.	Відвідування лекцій та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції	3 (1 бал за пару)	4 (1 бал за пару)	7
2.	Активність на практичних заняттях	10 (5 балів за 1пару)	30 (5 балів за 1пару)	40
3.	Модульний контроль	10	13	23
4.	Екзамен			30
5.	Разом			100

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист дослідницьких робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – *5 балів за заняття*.

Присутність на лекціях та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції оцінюється у *1 бал*. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів

(у формі тестування розміщених на платформі MOODLE) та оцінюється: Модуль 1 –до 10 балів, модуль 2 – до 13 балів.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, виконання практичних завдань на семінарських заняттях, модульні контролі, індивідуальні завдання: написання есе, рефератів (для відпрацювання пропусків), самостійна робота) допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

3. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є *екзамен*– до 30 балів. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форма навчання

Види роботи		Змістові модулі (бали)		Загалом
		Модуль І	Модуль ІІ	
1.	Відвідування лекцій та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції	3 (1 бал за пару)	3 (1 бал за пару)	6
2.	Активність на практичних заняттях	10 (5 балів за 1 пару)	20 (5 балів за 1 пару)	30
3.	Модульний контроль	10	13	23
4.	Індивідуальне завдання			11
4.	Екзамен			30
5.	Разом			100

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист дослідницьких робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) –5 балів за заняття.

Присутність на лекціях та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції оцінюється у 1 бал. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

2.Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE) та оцінюється: Модуль 1 –до 10 балів, модуль 2 – до 13 балів.

3. Індивідуальне завдання передбачено для здобувачів заочної форми навчання. А саме, здобувачам пропонується виконання індивідуального завдання у формі написання есе та презентації доповіді на одну із запропонованих тем в рамках вивчення дисципліни. **ІЗ** оцінюється до 11 балів.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, виконання практичних завдань на семінарських заняттях, модульні контролі, індивідуальні завдання: написання есе, рефератів (для відпрацювання пропусків), самостійна робота)

допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є *екзамен* – до 30 балів. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

7.Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання

Індивідуальне завдання передбачено для здобувачів заочної форми навчання, а також, може бути використане здобувачами денної форми навчання, які не набрали необхідну кількість балів під час вивчення курсу «Основи національної безпеки». Здобувачам пропонується виконання індивідуального завдання у формі написання есе та оформлення презентації доповіді на одну із запропонованих тем.

Орієнтовні теми індивідуального завдання з дисципліни «Основи національної безпеки»:

1. Система цивільного контролю над сектором безпеки і оборони: механізми та роль Верховної Ради.
2. РНБО України: правовий статус, склад та роль у координації стратегічних рішень.
3. Еволюція Стратегії національної безпеки України: від 1991 року до сьогодення.
4. Служба безпеки України (СБУ) в системі забезпечення нацбезпеки: реформування та основні функції.
5. Державна прикордонна служба України: стратегії захисту кордону в умовах гібридних загроз.
6. Енергетична безпека України: шляхи подолання залежності та захист критичної інфраструктури.
7. Стандарти НАТО в Збройних Силах України: успіхи та перешкоди на шляху до взаємосумісності.
8. Механізми протидії ІПСО (інформаційно-психологічним операціям) РФ.
9. Діяльність Бюро економічної безпеки (БЕБ) як чинник захисту фінансових інтересів держави.
10. Роль цифрових технологій (застосунок «Дія», системи ситуаційної обізнаності) у нацбезпеці.
11. Міжнародні безпекові угоди України: аналіз підписаних документів у 2024-2025 роках.
12. Екологічна безпека: наслідки воєнних дій для природного фонду України (екоцид).
13. Ціна безпеки: де межа між державним контролем та правами людини під час війни?
14. Ядерне роззброєння України: історична помилка чи неминучість?
15. Інформаційна гігієна як обов'язок громадянина: чи може медіаграмотність замінити цензуру?
16. Україна - щит Європи: як членство в НАТО змінить архітектуру континентальної безпеки?
17. Національна ідентичність як духовна складова національної безпеки.

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни: робоча програма навчальної дисципліни, силабус дисципліни, методичні рекомендації для виконання практичних робіт, ілюстративні матеріали (слайди); додаткові навчальні, навчально-методичні, наукові матеріали, законодавчі та нормативно-правові акти для вивчення дисципліни, тестові завдання для модульного контролю, підсумкові екзаменаційні тестові завдання.

9. Методи навчання та форми оцінювання

При викладанні дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

- МН1 – словесний метод (лекція, проблемне викладання, дискусія, співбесіда тощо)
- МН3 – стимулювання та мотивація навчання (зацікавлення у навчанні і відповідальності)
- МН4 – письмовий, усний, практичний контроль та самоконтроль
- МН6 – самостійна робота і робота під керівництвом викладача (аспект управління навчанням)
- МН7 – наочні (презентація, ілюстрація, демонстрація, спостереження)
- МН8 – практична робота (практичні та семінарські заняття, розрахункові, тренінги, тренінги навичок, творчі завдання, есе, графічні, технічні)

МН9– робота з навчально-методичною літературою та науково-публіцистичними джерелами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання та захист реферату)
 МН11 – ситуацій, метод «прес», робота в парах
 МН14 – проектів, кейс-метод, моделювання
 МН17 – брейнстормінг (мозковий штурм), ігрові (дидактична гра, ділові ігри, імітаційні ігри)

Словесні і наочні використовуються під час лекцій, семінарів та інструктажів, Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Перед проведенням семінарських занять викладачем проводиться інструктаж.

Під час проведення семінарських занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; здобувачами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

Робота в малих групах використовується з метою активізації роботи здобувачів при проведенні семінарських і практичних занять.

Семінар-дискусія (круглий стіл) передбачає обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки використовуються для розв'язання складних завдань за дуже обмежений час. Суть його полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів та послуг.

Кейс-метод дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Форми оцінювання

Оцінювання здобувачів відбувається за наступними формами оцінювання:

ФО1 – за спостереження, аналіз результатів виконання самостійних завдань та практичних робіт
 ФО2 – за тестові завдання
 ФО3 – аналіз відповідей під час заліків та іспитів
 ФО6 – за публічний захист
 ФО7 – за зміст і форму презентації результатів виконаних завдань та досліджень
 ФО8 – за участь у науково-практичних заходах
 ФО10 – за комплексність звіту (есе, презентація доповіді, тощо)
 ФО11 – за роботу в команді

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна система	Оцінка ECTS	Оцінка за національною системою
		екзамен, диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дайте визначення поняттю «національна безпека» та назвіть її основні об'єкти.
2. Які рівні національної безпеки ви знаєте (індивідуальний, суспільний, державний)?
3. Назвіть основні положення Закону України «Про національну безпеку України».
4. Які функції виконує Рада національної безпеки і оборони (РНБО) та хто входить до її складу?
5. У чому полягає сутність Стратегії національної безпеки України?
6. Яка структура сектору безпеки і оборони України згідно із законодавством?
7. Чим відрізняються сили оборони від сил безпеки? Наведіть приклади органів.
8. Які завдання покладені на Збройні Сили України в умовах воєнного стану?
9. Яку роль відіграє Служба безпеки України у забезпеченні державної безпеки?
10. Що таке демократичний цивільний контроль і чому він важливий для правової держави?
11. Визначте основні загрози воєнній безпеці України на сучасному етапі.
12. Що таке економічна безпека та які фактори її дестабілізують (корупція, тіньова економіка)?
13. У чому полягає різниця між інформаційною безпекою та кібербезпекою?
14. Які методи використовує ворог для проведення ІПСО проти українського суспільства?
15. Що таке критична інфраструктура та які заходи вживаються для її захисту?
16. Яка процедура введення та припинення дії воєнного стану в Україні?
17. Які повноваження мають військові адміністрації та як вони взаємодіють із органами місцевого самоврядування?
18. Які конституційні права і свободи громадян можуть бути обмежені в умовах воєнного стану?
19. Яка роль Ставки Верховного Головнокомандувача в системі управління державою під час війни?
20. Які основні етапи євроатлантичної інтеграції пройшла Україна?
21. У чому полягає значення статусу Партнера з розширеними можливостями (ЕОР) для України?
22. Що передбачають двосторонні безпекові угоди, які Україна підписує з країнами-партнерами?
23. Поясніть зміст Статті 5 Вашингтонського договору (колективна оборона НАТО).
24. Як російська агресія вплинула на трансформацію глобальної системи міжнародної безпеки (ООН, ОБСЄ)?

13. Навчальні ресурси

Основна рекомендована література

1. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с. URL:
2. Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія / Борис Олександрович Парахонський, Галина Михайлівна Яворська. Київ : НІСД, 2019. 560 с. URL:
3. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с.
4. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України у 2022 році.
5. Антонов В. О. Конституційно-правові засади національної безпеки України: монографія. Київ: ТАЛКОМ, 2017. 576 с.
6. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. монографія, за ред. Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів : Сполом, 2020. 418 с. : рис., табл. Бібліогр. . в кінці розд.
7. Глобальна та національна безпека: підручник за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
8. Глобальна та національна безпека: підручник, автор. кол.: В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук; за заг. ред. Г.П. Ситника, К.: НАДУ, 2016. 784 с.

9. Горбулін В.П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія. К.: НІСД, 2010. 288 с.
10. Глобальна та національна безпека: підручник, за заг. ред. Г. Ситника. К.: НАДУ, 2016. 784 с.
11. Горбулін В.П. Системно-концептуальні стратегії національної безпеки України, К.: "НВЦ "Євроатлантикінформ", 2017. 592 с.
12. Качинський А.Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень: монографія, К.: НІСД, 2013. 104 с.
13. Магда Є. Гібридна війна: вижити і перемогти. Харків, 2015. URL: <http://docs.google.com/viewerng/viewer?url>.
14. Національна безпека: національні цінності, інтереси, цілі, завдання . URL: https://bintel.org.ua/nukma/nacionalna_bezpeka/
15. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с.
16. Основи стратегічного планування національної безпеки : навч. посіб.; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ "Київський університет", 2022. 208 с.
17. Пріоритети та реформування системи забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах URL: <https://bintel.org.ua/nukma/nacionalna-bezpek a/>
18. Рущенко І. П. Російсько-українська гібридна війна: погляд соціолога: монографія. Харків, 2015. 268 с.
19. Світова гібридна війна: український фронт: монографія. Київ: НІСД, 2017. 496 с.
20. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник, за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
21. Ситник Г.П., Неліпа Д.В., Орел М.Г. Зовнішня політика та національна безпека: навч. посібник. К.: Видавець Кравченко Я.О., 2021. 244 с.
22. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник, за ред. Г.П.Ситника. К.: МАУП, 2021. 372 с.
23. Ситник Г.П., Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 136 с.
24. Ситник Г.П., Організаційно-правові засади забезпечення воєнної безпеки України: курс лекцій, К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 112 с.
25. Ситник Г.П., Виклики національній безпеці у контексті формування нового світового порядку: курс лекцій. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 103 с.
26. Ситник Г.П., Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій, К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 136 с.
27. Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник. К.: "К.І.С.", 2017. 932 с.
28. Філософія війни та миру: курс лекцій. Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 118 с.
29. Сектор безпеки і оборони України: теорія, стратегія, практика. Монографія / [Ф.В. Саганюк, В.С. Фролов, О.В. Устименко, М.М. Лобко та ін.] К.: Академпрес, 2017.
30. Ткаченко В. М. Україна – Росія: на сконі «пропащого часу»: науково-популярне видання. Київ, 2018. 480 с.
31. Ткачук Т. Ю. Забезпечення інформаційної безпеки в умовах євроінтеграції України: правовий вимір. Київ: АртЕк, 2018. 422 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної Ради України- <http://rada.gov.ua>;
2. Офіційний портал Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського- <http://www.nbuv.gov.ua>;
3. Портал української версії вільної енциклопедії «Вікіпедія» - <http://uk.wikipedia.org>;
4. Інтернет-сайт Юридичних науково-практичних конференцій «Актуальна юриспруденція» - <http://legalactivity.com.ua>;
5. Інтернет-сторінка електронної бібліотеки Академії- <http://socosvita.kiev.ua/educational/library>